

MIRAR O NO MIRAR ENRERE

per CONXA ADELL I CARDELLACH,
monja de Sant Pere de les Puel·les

En la primera lectura d'avui, Déu diu a Elies que ungeixi Eliseu perquè sigui el seu successor com a profeta. Eliseu li demana a Elies que li deixi anar a besar el pare i la mare i Elies el deixa lliure perquè hi vagi i torni. Eliseu no tria ser successor d'Elies, és Déu qui ho vol.

Al final de l'evangeli, un que vol seguir Jesús li demana que abans el deixi anar a dir adéu als de casa seva. En el temps de Jesús, els deixebles triaven el mestre, però Jesús ho fa diferent, és ell qui tria; per això la resposta de Jesús és molt explícita per fer adonar al deixeble que el seguiment comporta una exigència radical: «Ningú que mira enrere quan ja té la mà a l'arada no és apte per al Regne de Déu».

Hem de situar la perícope. A l'inici se'ns diu: «Quan s'acostaven els dies en què Jesús havia de ser endut al cel, ell resolgué decididament d'encaminar-se a Jerusalem». Potser, doncs, la resposta exigent —«Ningú que mira enrere quan ja té la mà a l'arada no és apte per al Regne de Déu»— se l'aplica Jesús a ell mateix, perquè amb la seva resolució decidida de pujar a Jerusalem, sap que està complint la voluntat del Pare i que no pot fer marxar enrere. O, precisament perquè sap el què està a punt de viure, vol passar al nou deixeble que vol dir realment seguir-lo a ell.

Acostumem a pensar que aquest «mirar enrere» vol dir mirar el passat i que tenim tot el futur al davant per estrenar. El passat pot ser ple de seguretat o una motxilla que és una càrrega massa pesada que ens alenteix el pas. Però això és la visió del pensament occidental. Per al pensament semític és al revés. El futur és al darrere, no el veiem ni el podem intuir, no el podem abraçar. En canvi, el passat és al davant, sempre present.

Podem ser presoners del nostre passat, que ens encadeni els peus i ens faci difícil i feixuc el camí. Però no és tampoc el pensament de Déu. El pensament semític és que veus la teva història al davant teu i també veus com Déu t'ha salvat tantes vegades de tantes plagues, obrint-te el mar davant teu per oferir-te camins nous. Així, doncs, si Déu t'ha salvat tantes vegades en el passat, també en aquest futur, que no veus, Déu continuarà fent-ho.

Per això Pau, en la segona lectura ens diu: «Crist ens ha alliberat de l'esclavatge i vol que siguem lliures». Hi ho torna a repetir: «heu estat cridats a ser lliures». Però, alerta!, «mireu de no convertir la llibertat en un pretext per fer el vostre propi gust».